

ADI-SOYADI:
SINIFI-NO:

KONYA- AKŞEHİR-SELÇUKLU ANADOLU LİSESİ
11.SINIF TÜRK EDEBİYATI DERSİ 1.DÖNEM 1.YAZILI SORULARI

1-Modernizm veya yenileşme kavramından ne anlıyorsunuz, bu dönem hangi tarihleri kapsamaktadır. (10 puan)

2- Aşağıdaki soruları verilen metni dikkate alarak cevaplayınız.? (15 puan)

Ondokuzuncu Asır

14.beyit: Ne kaldı sa'd-ı tevali ne kaldı nash-i kırân
Ne kaldı reml ü kehanet, ne kaldı cifriyyat

14.Beyit:Ne vakitlerin uğurluluğu ne burçların uğursuzluğu (astroloji, münecimlik) kaldı, ne de remil, kehanet, cifir (gibi gaipten Haber verme işleri)

22.Beyit: Ne Amr Zeyd'in esiri ne Zeyd Amr'a veli
Müesses Üss-i müsavâta nass-ı mevzuât

22.Beyit: ne Ahmet Mehmet'in esiridir ne de Mehmet Ahmet'in velisi.
Kanun hükümleri eşitlik temeli üzerine kurulmuştur.

Yukarıdaki metinlerin teması nedir? belirtiniz.(7 puan)

Divan edebiyatındaki klasik kaside ile bu kasidenin temel farklılığı hangi noktadadır belirtiniz.? (8puan)

3-Tanzimat edebiyatında ortaya çıkan yeni edebi türler nelerdir, bu türlerin gazete ile ilişkisini açıklayınız. (10 puan)

4-Aşağıdaki kavramlardan birbiri ile ilişkili olanları eşleştiriniz.(10puan)

1-İlk resmi gazete	A-Taşşuk-ı Talat ve fitnat
2-Vatan yahut Silistre	B-Şinasi
3-Noktalama işaretlerini ilk kullanan	C-Ahmet Mithat Efendi
4-Felâatun Bey'le Rakım efendi	D-Takvim-i Vakayi
5-İlk yerli roman	E-Namık Kemal

5-Aşağıdaki bilgiler doğru ise cümle başına 'D', yanlış ise 'Y' yazınız.(10 puan)

Osmanlıda Tanzimat Deminde çıkan ilk özel gazete tercüman-ı Ahval'dır

Tanzimat Edebiyatının birinci nesli, 'sanat sanat içindir ' anlayışını savunurken Tanzimat'ın ikinci nesli 'sanat halk içindir' anlayışını benimsemişlerdir.

İlk defa noktalama işaretlerini Şinasi kullanmıştır.

Harabat isimli eser, Ziya Paşa tarafından yazılmış, ilk Antoloji kitabıdır.

Tanzimat Döneminde Dogu-Batı çatışması işlenen önemli temalardandır.

6-Ne efsunkâr imişsin ah ey didâr-ı hürriyet
Esir-i aşkın olduk gerçi kurtulduk esaretten
Ne mümkün zulm ile bi-dâd ile imha-i hürriyet
Çalışmak idraki kaldır muktedirsen ademiyetten
Namık Kemal

(Ey hürriyetin güzel yüzü sen ne büyülecî imişsin,
esaretten kurtulduk derken senin aşkının esiri olduk
Zulüm ile işkence ile hürriyeti yok etmek ne mümkün,gücün
yetiyoorsa insanoğlundan idraki kaldır.)

Yukarıdaki metinden hareketle Namık Kemal'in edebi kişiliği hakkında bilgi veriniz.(10 puan)

Metnin şekil unsurlarını (ölçü, nazım birim, kafiye şeması, ses benzerliği, tema) yönünden inceleyiniz(10 puan)

7-Tanzimat Edebiyatında birinci ve ikinci dönem edebiyat anlayışlarının farklı yönlerini belirtiniz.(10 puan)

8-Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları cevaplayınız. (her doğru cevap 5 puan'dır)

1.1860'ta Agah efendi ve Şinasi'nin çıkardığı Tanzimat Edebiyatının başlangıcı sayılan ilk özel gazete

1831 de saray'ın çıkardığı ilk Türkçe resmi gazete

Yukarıdaki özellikleri belirten gazeteler hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- A) Ceride-İ Havadis, Tercüman-ı Ahval
- B) Takvim-i Vaka-i, Tasvir-i Efkâr
- C) Tercüman-ı Ahval, Hürriyet
- D) Hürriyet, Takvim-i vekayi
- E) Tercüman-ı Ahval, Takvim-i Vakayi

2-Aşağıdailerden hangisinde Tanzimat sanatçıları bir arada verilmiştir?

- A)Namık Kemal-Şinasi-Ziya paşa
- B)R.Mahmut Ekrem-A.Tahran-T.Fikret
- C)Ahmet Mithat-Namık-Kemal-Ömer Seyfettin
- D)H.Ziya Uşaklıgil-Şinasi-Ziya Gökalp
- E-)Ali Bey-A.Vefik Paşa-Ali Canip

3-'Vatan Şairi' olarakda anılan sanatçı Tanzimat Dönemi Türk edebiyatının önde gelen isimlerindedir. İyi bir eğitim almıştır. 1863 te Tercüme Odası'na giren yazar orada Şinasi ile tanışmıştır.Şinasi'nin etkisi ile Batı edebiyatına yönelmiş , Şinasi Paris'e gidice Tasvir-i Efkâr gazetesinin yönetimini üstlenmiştir.

Bu parçada tanıtılan Tanzimat Dönemi sanatçısı aşağıdakilerden hangisidir.?

- A)Abdülhak Hamit Tarhan
- B)Ziya Paşa
- C)Namık Kemal
- D)Ahmet Mithat Efendi
- E)Ali Bey

Abdilkadir SUSAM
Türk Dili ve Edebiyat Öğretmeni

ADI-SOYADI:
SINIFI-NO:

KONYA- AKŞEHİR-SELÇUKLU ANADOLU LİSESİ
11.SINIF TÜRK EDEBİYATI DERSİ 1.DÖNEM 1.YAZILI SORULARI

CEVAP ANAHTARI

- 1-Kültürel anlamda modernizm, 19.yüzyılda geleneksel anlamdaki edebi sanatsal sosyal organizasyon ve gündelik yaşamın geçerliliğini yitirdiği fikriyle ortaya çıkmıştır. (10 puan)
Modernist hareketin 19.yüzyıl ortasında Fransa'da ortaya çıktığı kabul edilir. Modernizm kabaca 1884-1914 yılları arasında hüküm sürmüştür. Temelde dayandığı fikir, geleneksel sanatlar, edebiyat, toplumsal kuruluşlar ve günlük yaşamın zamanını doldurduğu ve bu yüzden bunların bir kenara bırakılıp yeni bir kültür icat edilmesi gerektiğidir.
- 2)19.asır şiirinin teması: bilimsel gelişmeler sonucu değişen değerlerdir.(7puan)
Klasik edebiyatta kaside nazım biçimi övgü veya yergi şiirleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Kasideler dönemin devlet büyüklerini övmek amacıyla yazılmıştır. Tanzimat edebiyatında kaside ise hak, eşitlik, adalet gibi toplumsal konularda yazılmıştır. Bu iki kullanım şekil itibari ile benzerlik gösterse de işlenen konular değişmiştir (8puan)
- 3-Tanzimatla birlikte pek çok yeni tür edebiyatımıza girmiştir. Gazete, roman, hikaye, tiyatro, makale bunlardan bazılarıdır. Bu yeni türler ilk olarak gazetelerde yayımlanarak halkın zevkine sunulmuştur. Gazete aracılığıyla halk bu yeni türleri tanıma imkanı bulmuştur.(10 puan)
- 4-İlk resmi gazete: Takvim-i vakayi (2puan)
Vatan yahut silistre Namık Kemal (2puan)
Noktalama işaretini ilk kullanan: Şinasi (2puan)
Felatun Bey'le Rakım Efendi: Ahmet Mithat Efendi (2puan)
İlk yerli roman: Taaşuk-ı Talat ve Fırat (2puan)
- 5-D (2PUAN)
Y (2PUAN)
D (2PUAN)
D (2PUAN)
Y (2PUAN)
- 6-Namık Kemal 'Vatan şairi' olarak anılır sanat yaşamına divan edebiyatı tarzında yazdığı şiirlerle başlayan sanatçı ;Şinasi ile tanıştıktan, Avrupa kültür ve uygarlığını tanıdıktan sonra yeni edebiyat ve kültür için savaşıma vermiştir. Namık Kemal edebiyatın her alanında; (şiir, roman, tiyatro, eleştiri, mektup...) eserler vermiştir.(10 puan)
Yukardaki metnin şekil unsurları:
Ölçü: Aruz ölçüsü
Nazım birimi: beyit
Kafiye şeması: abab
Tema: Hürriyet, özgürlük
Ses benzerliği: hürriyet: redif, -ten: redif, -et: tam uyak (10puan)
- 7-Tanzimat birinci dönem: Sanat toplum içindir anlayışı ile eserler verilir.
Dil sadeleştirilmeye çalışılmış; ancak başarılı olunamamıştır.
Toplumsal konular işlenmiştir. (5 puan)
- Tanzimat ikinci dönem: Sanat sanat içindir anlayışı hakimdir.
Oldukça ağır ve süslü bir dil kullanılır
Daha çok bireysel konular işlenmiştir (5puan)
- 1)E. Tercüman-ı Ahval,Takvim-i Vekayi (5puan)
2)A. Namık Kemal-Şinasi-Ziya paşa (5puan)
3)C. Namık Kemal (5puan)

Abdilkadir SUSAM
Türk Dili ve Edebiyat öğretmeni